מאיר עתניאל בלקינד

1903-1936



טרום הקמת המדינה

נפל ביום ג' באלול תרצ"ו (21.08.1936)

בן 33 בנופלו

מקום מנוחתו בית העלמין האזרחי ראשון לציון-ישן

ילדותו

בן פנינה ושמשון. נולד ביום ט״ו בשבט תרס״ג (13.3.1903) בראשון לציון. אמו הייתה בתו של א.מ. פריימן, מעשרת מייסדיה הראשונים של ראשון לציון, ואביו היה איש ביל״ו. למאיר שישה אחים ואחיות: נעמן, ישי, איתן, ימימה, מאירה ושפרה.

ילדותו של מאיר עברה עליו במושבה ואת חינוכו קיבל בגן הילדים ובבית הספר העממי (״חביב״) במושבה.



שמשון בלקינד (יושב משמאל) עם בני משפחות בלקינד, סגל, שלהי שנות העשרים (למאה ה-20)

נעוריו

מאיר היה נער יפה תואר ומלא חיים וחביב על מכריו. חיבה מיוחדת נודעה ממנו למשק החקלאי. עבד בכרמי אביו ובענף הטבק. מאיר היה חבר פעיל וממקימה של "מכבי נורדיה", ניגן בתזמורת המושבה ופעיל ב"הגנה".



מאיר (שורה שנייה מלמטה ראשון מימין), עם קבוצת הכדורגל של מכבי ראשון לציון התרפ"ג, 1923

נעוריו

עם פרוץ מלחמת העולם הראשונה, אחיו ישי, שהתנדב אוסטרליה, הצטרף לצבא האוסטרלי, נלחם באירופה בצרפת ונפגע ממלחמת הגזים. אחיו של מאיר, נעמן ואיתן היו מפעילי מחתרת ניל״י במלחמת העולם הראשונה.

כשגילו התורכים את מחתרת ניל״י, הושלכו הוריו ואחיו של מאיר לכלא רמלה.

מאיר, בן ה-13 והלך בכל יום ברגל אל רמלה הערבית לבקר את משפחתו וכדי להביא להם את מזונם. לאחר שובם לביתם, הוחרמה המשפחה במושבה עקב סיועם לניל״י.

האח הבכור, נעמן, נתפס והועלה לגרדום בדמשק בשנת 1917.

פעילות צבאית

אחרי מאורעות תל חי, בשנת התרע"ט, 1919, התנדב להעביר נשק לגליל בעגלה ובזוג הפרדות של אביו. משנוסדה "המשטרה המעולה" בשנת התר"פ, 1920, במטרה להילחם בפורעים הערביים, התקבל כשוטר רוכב והוא בן 16. שנתיים ימים שירת והשתתף בטיהור מחוז שכם וסביבות ראש פינה מהשודדים. משהסתיים שירותו, חזר לעבוד במשק הוריו בראשון לציון.



מאיר בלקינד במדי "המשטרה המעולה"

המשטרה המעולה

כינוי לכוח ז'נדרמריה (כוח צבאי העוסק בפעילות שיטור), בפיקוד בריטי, שפעל בארץ ישראל המנדטורית בין השנים 1921 ל-1926 והמשרתים בו היו תושבי הארץ, יהודים וערבים, שגויסו על פי מפתח עדתי.

סכסוכים בין העדות בארץ, שהגיעו לשיא במאורעות תרפ"א, העמידו בספק את יכולתו של כוח המשטרה לשמור על השלום. היהודים העלו ספקות באשר לנאמנותם של השוטרים הערבים בכוח, וטענו כי אלו עמדו מן הצד ואיפשרו לפורעים לבצע את הפרעות.



מאיר בלקינד במדי "המשטרה המעולה"

ההגנה

"ארגון ההגנה העברי בארץ-ישראל" הוקם ב-1920 והיה לגוף הצבאי העיקרי של היישוב היהודי והתנועה הציונית. "ההגנה" ניהלה את השלבים הראשונים של מלחמת העצמאות. החל מהלחימה ביישובים ובכבישים וליווי השיירות אליהם, דרך המבצעים הגדולים לכיבוש הערים ואזורי הארץ מהגליל ועד הנגב באמצעות 11 חטיבות הלוחמים שהקימה מכוחותיה, ועד תחילת הפלישה של מדינות ערב לארץ ישראל. ל"הגנה" תרומה מכרעת לניצחון במלחמה זו. בשלהי מאי 1948, תוך כדי סערת הקרבות, הפך הארגון לצה"ל.



לימודים



בשל המשבר הכלכלי בארץ בימי העלייה הרביעית, בשנת התר"ח 1928, נסע מאיר לדרום אפריקה כדי לעבוד. התבלט שם כצייד וכקלעי, השתתף כזמר בהצגות אופרה של להקת חובבים.

עם שובו לארץ, בהשתדלותו של דודו, יהושע חנקין, יצא לספרד להשתלם בחקלאות ובייחוד בענף הפרדסנות. לאחר חזרתו מונה ע"י חנקין למנהל "משק האוצר" - חווה חקלאית של ממשלת המנדטליד קלקיליה. ידידים רבים רכש בקרב הערבים והוא סייע להם בהובלת חומרים שהתקשו בהשגתם.



מאיר עתניאל בלקינד (מימין) וחברים, התרפ"ד, 1924

הקמת משפחה

בשנת התרצ"ה 1935, מאיר ולאה פרשניק נישאו. לאה נישאה בגיל צעיר למאיר, שהגיע לשם כך לפולין ועלתה עמו לארץ.

השניים התיישבו בראשון לציון אולם בשל עבודתו של מאיר עתניאל בקלקיליה, באביב התרצ"ו, 1936, פרצו המאורעות ומאיר עברה להתגורר עמו בכפר סבא.

בלקינד העביר את אשתו ההרה לראשון לציון. לשניים נולד ילדה- מאירה.

מאורעות תרצ"ו

בתחילת 1936 חלה עלייה יהודית מוגברת, שגשוג כלכלי והתגברות המתח הפוליטי בין יהודים לערבים. ככל שהיישוב היהודי הלך והתפתח, כך הקצין המאבק הערבי נגדו. באזור הצפון, ביצעו קבוצות ערביות מזוינות, בראשות השיח' עז אל-דין אל-קסאם מעשי טרור. בנובמבר 1935, הגישו נציגי המפלגות הערביות לנציב העליון, ארתור ווקופ, תזכיר ובו דרשו להפסיק לאלתר את העלייה היהודית, לאסור העברת קרקעות ערביות ליהודים ולכונן ממשלה דמוקרטית.

מאורעות תרצ״ו

בעקבות פעילות מדינית נמרצת מצד ראשי הסוכנות, החליטה הממשלה הבריטית לדחות את הקמתה של המועצה המחוקקת, החלטה שהחריפה את יחס הערבים לשלטונות המנדט והגבירה את המתח בין היהודים לערבים.

שלא כבעבר, לא באו המאורעות האלו בהפתעה גמורה לציבור היהודי, ושלא כבמאורעות תרפ״ט לא נתפס הפעם ארגון ,״ההגנה״ לא מוכן. במחצית הראשונה של שנות השלושים נתנה הנהגת היישוב לארגון משקל חשוב בסדר העדיפויות של היישוב. ארגון ״ההגנה״ הפך לגוף לאומי-כללי, נתון למרותם של המוסדות הלאומיים.

מאורעות תרצ"ו

הארגון עבר שידוד מערכות כללי, מספר חבריו גדל והוא נצטייד בנשק. עם פרוץ המאורעות מילאה "ההגנה" תפקיד מרכזי במאמציהם של המוסדות הלאומיים להגן על היישוב ולאפשר לו לקיים חיים תקינים. פעילותם של המוסדות הלאומיים נחלקה לשניים - פעולה מדינית וטיפול במצוקתה של האוכלוסייה היהודית.

הפעילות המדינית הייתה נתונה בעיקרה בידיה של הסוכנות היהודית, ואילו הוועד הלאומי טיפל בבעיות היום-יום.

נפילתו

בשנת 1936, עם החמרת המצב הבטחוני בארץ, סירב מאיר לפנות את המשק על אף דרישות מצד מוסדות היישוב בטענה ש"אין עוזבים משק יהודי הפקר".

למרות ההתקפות המתרבות והולכות, נסע מדי יום לכפר סבא להביא אוכל לפועליו.

באחד מימי אלול תרצ"ו 1936, הגיעה מן החווה ידיעה טלפונית ולפיה מתוכננת התקפה על עובדיה. מאיר יצא לשם מיד, כל הלילה עמד על המשמר.

נפילתו

למחרת, ביום ג' באלול תרצ"ו (21.8.1936), עם סיום העבודה, יצאו העובדים במשאית בדרכם לכפר סבא לשבת. במרחק של 300 מטרים מהחווה נתקלו במחסום אבנים ואש הומטרה עליהם משני צדי הדרך.

נהג המשאית נהרג במקום. מאיר הספיק להשיב שתי יריות מרובה הציד שבידו, אך נפגע מכדור בליבו ונהרג כשהוא רכון על ההגה. שאר הנוסעים נפגעו אף הם.

נפילתו

לשמע היריות יצאו מן החווה שלושה נוטרים. אחד מהם נהרג מיד וחבריו נסוגו וביקשו עזרה מכפר סבא. התוקפים, שסבורים היו כי כולם נהרגו, הסתלקו מן המקום וכך ניצלו שלושה נוסעים. כוח צבאי שהגיע מכפר סבא חילץ את הנפגעים. מאיר נמצא יושב ליד ההגה, רובהו עדיין מכוון בידו. הוא הובא למנוחת עולם בבית העלמין של ראשון לציון בחלקת קברי משפחת בלקינד ליד קבר אחיו נעמן. הניח הורים, אחים ואחיות, אישה ותינוקת בת 5 חודשים.

הנצחתו

מאיר הונצח בספר "יזכור" מטעם מכון ז'בוטינסקי, בחוברת לציון חללי כפר סבא והסביבה, בספרים "דם ואש" ו"מאורעות תרצ"ו" ובחוברת זכרון מטעם "כופר הישוב". בעתונים "דבר" ו"הארץ" התפרסמו רשימות לזכרו.

